

LÄNSSTYRELSEN KALMAR LÄN INFORMERAR

Bo på Lantgård i Kalmar län

**Allmän bakgrund till verksamheten och resultat av
enkätundersökning till länets Bo på Lantgårdvärdar**

Bo på Lantgård i Kalmar län

Meddelande 2004:16

ISSN 0348-8748

ISRN LSTY-H-M--2004/16--SE

Utgiven av: Länsstyrelsen Kalmar län

Ansvarig enhet: Miljöenheten

**Text, redigering
layout,
omslagsbild:** Christina Almqvist

Projektansvarig: Markus Forslund

Foto: Se resp bild. Om inget annat anges förf.

Finansiering: Europeiska utvecklings-och garantifonden
för jordbruket, stödåtgärd 3

Tryckt hos: Länsstyrelsens tryckeri, januari 2005

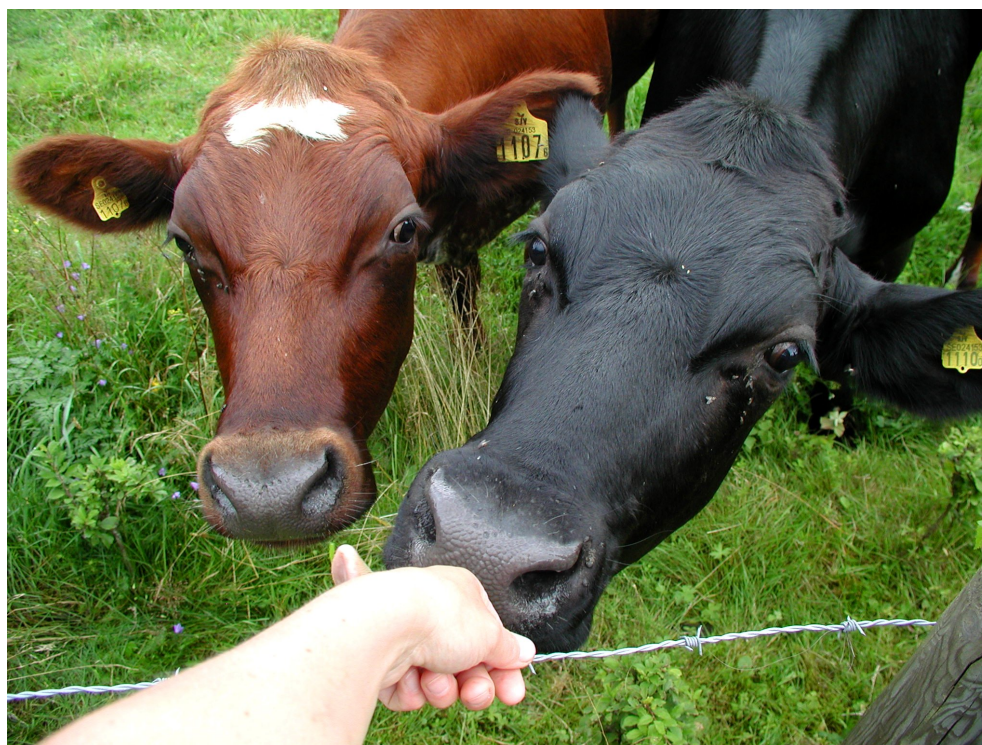
Upplaga: 150 ex

Förord

Länsstyrelsen i Kalmar län arbetar sedan lång tid tillbaka aktivt med landsbygdsutvecklingsfrågor (LBU) för att stimulera företagande och boende på landsbygden. I denna verksamhet ingår bl a utbildning, information och projektmedel till alternativa eller komplementära verksamheter till jordbruk; ex småskalig livsmedelsförädling, olika typer av turistsatsningar på landsbygden mm. Hit räknas också Bo på Lantgård.

Bo på Lantgård har de senaste åren blivit ett uppskattat boendeanternativ till vandrarhem, camping och hotell; för barnfamiljer, utländska turister eller personer som reser i jobbet. På lantgården erbjuds ett trevligt boende i härlig miljö, kontakt med gårdens djur och naturen, samtidigt som jordbrukaren får en extra inkomst.

Länsstyrelsen har sammanställt följande rapport för att få en översikt över Bo på Lantgård-verksamheten i Kalmar län och vilka möjligheter, svårigheter, behov och framtidsutsikter som företagarna själva ser och vad de skulle vilja att Länsstyrelsen verkade för. En enkät skickade ut till samtliga brukare i länet som bedrev Bo på Lantgård under 2003. 19 av 31 gårdar svarade d v s svarsfrekvensen var 61,3 %. Utöver detta hörde någon av sig per telefon med synpunkter. Resultatet av enkätundersökningen, samt en allmän bakgrund till Bo på Lantgårdkonceptet redovisas i denna rapport.

*Nutidsmänniskan har ett stort behov av att hitta tillbaka till sina rötter på landsbygden. Bo på Lantgård erbjuder både ett trevligt boende och kontakt med djur och natur.
Foto: Therese Säfström, Länsstyrelsen.*

Innehållsförteckning

Förord	1
Innehållsförteckning	2
Sammanfattning	3
Bakgrund	5
Bo på Lantgård – en upplevelse!	6
Bo på Lantgårdsemester	6
Inriktning, aktiviteter	7
Målgrupper	7
Information och bokning	8
Bo på Lantgård och landsbygdsturism - ny verksamhetsgren för landsbygden	8
Bo på Lantgård och landsbygdsturism - positiva effekter	9
Bo på Lantgård och bevarandet av odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden	10
Utvecklingen för Bo på Lantgård senare delen av 1990-talet till början av 2000-talet	11
Hela Sverige	11
Öland	11
Småland	12
Kommentarer	12
Medlemskap i Riksföreningen Bo på Lantgård	14
Ursprungsidén i Bo på Lantgård – ett levande lantbruk	15
Aktiviteter med kopplingar till Bo på Lantgård	16
Hästaktiviteter	16
Fiskeaktiviteter	17
Konferens på landet	17
Naturlig laddning	17
Utbudet av Bo på Lantgård i Kalmar län 2004	
Karta över Kalmar län med länets Bo på lantgårdar inlagda	18
Bo på Lantgård Öland	19
Bo på Lantgård Östra Småland	20
Länsstyrelsens enkät till Bo på Lantgårdvärdar i Kalmar län, hösten 2003	23
Länsstyrelsens sammanfattning av enkätresultatet	24-33
BILAGA. Enkät till Bo på Lantgårdvärdarna i Kalmar län hösten 2003.	
Sammanställning av samtliga enkätfrågor och svar, fråga 1-26	35-59
Källor	61

Sammanfattning:

Bo på Lantgård har under en 10-års period etablerat sig som ett uppskattat alternativ till vandrarhem, camping och hotell. Grundtanken i Bo på Lantgård är att det skall vara ett levande lantbruk. Här ges gästerna förutom boende i härlig landsbygdsmiljö, möjlighet till kontakt med gårdens djur och natur. Vissa gårdar erbjuder också frukost och ibland förekommer speciella aktiviteter, t ex hästaktiviteter, fiskeaktiviteter mm. Målgrupper för Bo på Lantgård är barnfamiljer, svenska och utländska turister samt yrkesfolk ute på jobb.

Antalet övernattningar på Bo på Lantgård har ökat stadigt sedan mitten av 1990-talet till början av 2000-talet i riket som helhet. Exempelvis ökade antalet gästnätter i Sverige från 68 000 år 1997, till 212 000 år 2003; en ökning med 312 % på sju säsonger. Småland följer en liknande utveckling: 4950 gästnätter 1994 och 22604 år 2003. Öland har statistik från 1999. Antalet gästnätter var 4161 år 1999 och kommer (statistik ej helt klar) att vara c:a 4500 år 2003. Högsta noteringen på Öland var 2001 med 5254 gästnätter. Antalet värdar 2003 var 450 i hela Sverige, 59 i Småland och 8 på Öland.

Länsstyrelsen i Kalmar län genomförde hösten 2003 en enkätundersökning till länets Bo på Lantgårdvärdar, där 19 av 31 värdar svarade. Flertalet av de som svarat anser att Bo på lantgårdintäkterna, är en marginell del av gårdens totala inkomster och ser verksamheten som ett komplement till jordbruket, medan några få anser att Bo på Lantgårdintäkterna är en väsentlig del.

Av enkätsvaren framgår vidare att *om Bo på Lantgård skall vara en intressant verksamhet på landsbygden framöver*, krävs att man hittar möjligheter att *förlänga säsongen* och *öka marknadsföringsinsatsen*. Att Bo på Lantgård behåller sin koppling till aktiva jordbruk är angeläget, samtidigt som det finns utrymme för gårdar som satsar huvudsakligen på turistverksamhet.

Det behövs också en *samordning* mellan kommuner och länsmyndigheter när det gäller olika tillstånd som den enskilde lantgårdsvärden måste ha för att bedriva verksamhet. En annan viktig fråga är att landsbygden skulle behöva *dispensregler* för att få utöka antalet bäddar utöver de 8 per gård som gäller idag, utan att det då automatiskt klassas som hotellverksamhet.

Bo på Lantgårdvärdarna i Kalmar län anser att länsstyrelsen skulle kunna utveckla verksamheten genom att skapa *samarbete och integration* mellan olika *aktörer inom turistnäringen*. Vidare ser flera företagare ett behov av *ett nätverk* för Bo på lantgård i Kalmar län *och en egen hemsida*. Synpunkter på att Smålands inland, skärgård och Öland måste samarbeta mer så att det *ej* blir konkurrens har också framkommit.

Länsstyrelsen skulle i sin kursverksamhet kunna erbjuda kurser till Bo på Lantgårdvärdar i ekonomi, marknadsföring, hantera massmedia, hur man gör egna hemsidor, hur man renoverar gamla byggnader mm. Bidrag för renovering av byggnader eller bidrag till aktiviteter (t ex anläggande av minigolfbana) är också något som nämns. Flertalet vill också gärna ha hjälp med informationsbroschyrer om gårdens natur- och kulturmiljövärden.

En utveckling av Bo på Lantgårdskonceptet skulle t ex kunna vara att erbjuda måltider, mindre konferenser, utveckla camping och samarbeta mellan gårdar och skapa äventyrsslingor. Andra menar att göra mer reklam för lugnet och tystnaden på landet, samt behålla koppling till jordbruket, djur och natur *utan* olika aktiviteter är att utveckla konceptet.

På frågan om de tror att det finns utrymme för fler Bo på Lantgårdvärdar i Kalmar län svarar 63,2 % ja 15,9 % är mer tveksamma, 5,3 % svarar nej, 5,3 % vet ej och 10,5 % har ej besvarat frågan. Någon gör tillägget "främst i södra länsdelen".

Idag år 2004 finns i Västerviks kommun 8 st Bo på Lantgård, Vimmerby 1 st , Hultsfred 2 st , Högsby 3 st, Oskarshamn 1 st, Mönsterås 1 st, Nybro 5 st, Kalmar 2 st, Emmaboda 1st, Borgholm 2 st, Mörbylånga 3 st , Torsås 0 st. Av dessa erbjuder 5 rum och frukost i östra Småland och 4 rum och frukost på Öland. Övriga gårdar har Bo på Lantgård med självhushåll. Gästerna kommer huvudsakligen från Sverige, Tyskland, Danmark, Holland m fl länder. Tyska turister uppskattar Sverige mycket och verkar vara en grupp som man kan satsa ytterligare på inom Bo på Lantgård.

När det gäller enkätfrågan om hur många gästnätter man har per år framgår att 17 av de 19 värdar i länet som besvarat enkäten befinner sig i intervallet 50-1000 gästnätter per år medan 2 av 19 värdar har uthyr i intervallet 1000-2000 gästnätter per år. På frågan om hur många gästnätter man skulle behöva svarar 7/19 i intervallet 100-800 gästnätter, 6/19 anger 1000-2000 gästnätter, medan övriga säger vet ej, många eller anser att gästnätter är en dålig enhet på hur mycket man har haft uthyr. Vårdarnas investeringar för att bedriva Bo på Lantgårdverksamhet varierar mellan 10 000 kr och 400 000 kr. 6/19 värdar anger investeringar på 200 000 kr - 400 000 kr.

Bo på Lantgård i Slakmöre vid Smålandskusten.

Att förlänga säsongen och hitta gäster även under höst och vinter, är en av Bo på Lantgårdverksamhetens viktigaste framtidsfrågor. Foto: Krister Sand, Länsstyrelsen.

Bakgrund

Traditionellt jordbruk har sedan lång tid inneburit livsmedelsproduktion, d v s djurhållning och växtodling. På senare år har landskapsvården blivit en allt viktigare verksamhetsinriktning för jordbruket. I dag kan brukaren få ersättning för det mödosamma arbetet att vårda allas vårt gemensamma natur-och kulturarv i det öppna landskapet. Sålunda infördes EU:s miljöersättningsprogram i mitten av 1990-talet.

Lantbrukaren måste idag liksom under tidigare generationer, vara kreativ och finna nya vägar. Under 1990-talet och början av 2000-talet har även *landsbygdsturism* alltmer kommit att framstå som en ny verksamhetsgren.

Efter ett tidigt försök på 1980-talet i Skåne bildades *Riksföreningen Bo på Lantgård* 1994. Över hela landet finns idag, år 2004; 450 gårdar som bedriver Bo på Lantgård. I Kalmar län är antalet 29 stycken. De gårdar som bedrivit Bo på Lantgård längst i vårt län startade redan i början av 1990-talet, flera gårdar tillkom 1997-2003, medan några har startat upp i år 2004.

Bo på Lantgård, Ramshult, Östra Småland. Foto: Coco Dederig, Länsstyrelsen.

Bo på Lantgård – en upplevelse!

Tänk dig att vakna en sommarmorgon på landet och gå ut till kor, hästar och får... Tornseglarna svirrar mot den blå sommarhimlen och i jordgubbslandet lyser röda solmogna bär. Det doftar nyslaget hö och nere vid badviken glittrar vattnet inbjudande...

Charolaiskor med kalvar på bete, östra Småland. Foto: Lotta Österberg, Länsstyrelsen

Bo på Lantgårdsemester...

innebär att man hyr ett rum eller ett helt hus på en lantgård. Du har möjlighet att delta i gårdens sysslor i den mån du vill och att träffa kor, kalvar, hästar, får, höns och katter. Det finns idag 450 gårdar över hela Sverige som är medlemmar i Riksföreningen Bo på Lantgård och erbjuder lantgårdssemestrar till familjer och enskilda. Parallellt med Bo på Lantgård finns organisationen Eceat (European Center for Eco Agro Tourism) som har en helt ekologisk inriktning (KRAV) på sin verksamhet och finns på 53 gårdar i landet. Bo på Lantgårdidén uppstod första gången efter andra världskriget i Tyskland och Österrike. I Sverige startades verksamheten upp 1987 på en gård i Skåne, där den utgjorde ett komplement till livsmedelsproduktionen. Riksföreningen Bo på Lantgård startades 1994. För närvarande finns det 20 regionala ideella föreningar uppdelade landskapsvis. Bo på Lantgårdverksamhet finns förutom i Sverige över hela Europa och även i många andra världsdelar.

Inriktning, aktiviteter

Inriktningen på Bo på Lantgård är antingen *Bed and Breakfast* eller *Självhushåll*. Priserna varierar mellan 2500 och 6000 kr per vecka för självhushåll och 250-325 kr per natt för bed and breakfast. I bed and breakfast ingår lakan och sänglinne samt en rejäl lantfrukost. Att Bo på Lantgård innebär i första hand att du har möjlighet att umgås med gårdens djur, vid intresse deltaga i arbetet på gården, njuta av blommor, plocka bär och svamp, bada och ha tillgång till cyklar och kanoter för utflykter. Under senare år erbjuder alltfler gårdar ett växande antal aktiviteter t ex åka häst och vagn, träffa getter, minigrisar och ankor, spa och massagebehandling, rida på islandshästar samt jakt och fiske mm. Kostnader för ev specialaktiviteter tillkommer.

Andra gårdar vänder sig till gäster som främst vill njuta och koppla av i en välgörande landsbygdsmiljö.

*Gårdens djur pysslas om. Bo på Lantgård, Tigerstad i Emådalen, Småland.
Foto: Karina Brånstrand*

Målgrupper

Intresset för Bo på Lantgård har på 2000-talet ökat starkt. Barnfamiljerna från storstadsregionerna är den stora målgruppen under sommaren. Idrottsevenemang, mässor och andra aktiviteter är också viktiga när det gäller att få gäster. Yrkesfolk som är ute på jobb några veckor på samma plats är en grupp som ökat, men även golfspelare och fiskare har börjat boka in sig på Bo på Lantgård.

Information och bokning

Riksföreningen Bo på Lantgård ger årligen ut en katalog innehållande samtliga Bo på Lantgårdvärdar i landet. På internet finns aktuella gårdar uppdelade landskapsvis med information om priser, vägbeskrivningar och bokning under adressen www.bopalantgard.org. Gå in under Våra Gårdar och välj det landskap du är intresserad av att semestra i så får du en lista med gårdar där du klickar dig vidare till information om respektive gård. Många gårdar har också egna hemsidor där brukarfamiljen presenterar sig och gårdens produktionsinriktning, samt vad de erbjuder inom konceptet Bo på lantgård.

Föreningen Bo på Lantgårds marknadsföring och service sköts av den egna organisationen: Bo på Lantgård, Medlemsservice, Bredgatan 2, 302 45 Halmstad.

Dröpskults gård i Västerviks kommun erbjuder gästerna Bo på Lantgård med Rum och Frukost. Gården har jordbruk med ekologisk inriktning (KRAV).

Bo på Lantgård och landsbygdsturism – ny verksamhetsgren för landsbygden

Under århundraden har bonden varit en mångsysslare där boskapsskötsel, spannmålsodling, skog, trädgårdsodling, fiske och jakt varit viktiga delar i ekonomin, d vs man har haft ”flera ben att stå på”. I det moderna jordbruket har vi fått en allt större uppdelning i stora specialiserade spannmåls gårdar eller djurgårdar. I många län är dock fortfarande mindre gårdar basen, där man är beroende av flera olika inkomstkällor. Här kommer landsbygdsturismen och Bo på Lantgård in som en möjlighet. I en tid då de flesta människor bor och arbetar i städer och tätorter har behovet att komma ut på landet, uppleva djur och natur ökat. Att tillhandahålla landskapsupplevelser har blivit en ny verksamhet!

Mjökkor på väg hem i Hulterstad by på sydöstra Öland. Hulterstad är en levande by med aktiva lantbrukare, inom världsarvet södra Ölands odlingslandskap. I Hulterstad by finns också Bo på Lantgårdverksamhet med rum och frukost. Foto: Helena Lager, Länsstyrelsen.

Nedan listas några av de positiva effekterna med Bo på Lantgård och landsbygdsturism:

- Skapar sysselsättning och inkomster på landsbygden som ett komplement till jordbruket eller som egen verksamhetsgren.
- Ökar härigenom möjligheten att bevara en levande landsbygd och vårt värdefulla natur- och kulturlandskap.
- Ger stadsmänniskor möjlighet att återknyta kontakten med sitt ursprung och sina rötter.
- Levandegör vårt natur-och kulturarv.
- Ger barn möjlighet att få komma i kontakt med djur, natur och hur maten produceras.
- Ökar intresset för svensk livsmedelsproduktion.
- Ger sommarupplevelser och en spännande semester.
- Ger stressade och utbrända människor en chans till vila, avkoppling och läkning.
- Ger utländska och svenska turister en upplevelse av Sverige vid sidan av allfarvägarna.

Bo på Lantgård och bevarandet av odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden

Bo på Lantgårdskonceptet erbjuder en unik chans att öka allmänhetens kunskaper om det viktiga sambandet aktiva lantbruk, betande djur och levande landsbygd för att bevara odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden. Många av våra hotade växter och djurarter återfinns i bondens landskap och är beroende av bete och slåtter för att överleva. Flera av våra värdefulla kulturmiljöer avseende bebyggelse, landskap, hägnader, vägar och markindelning bevaras endast genom fortsatt brukande.

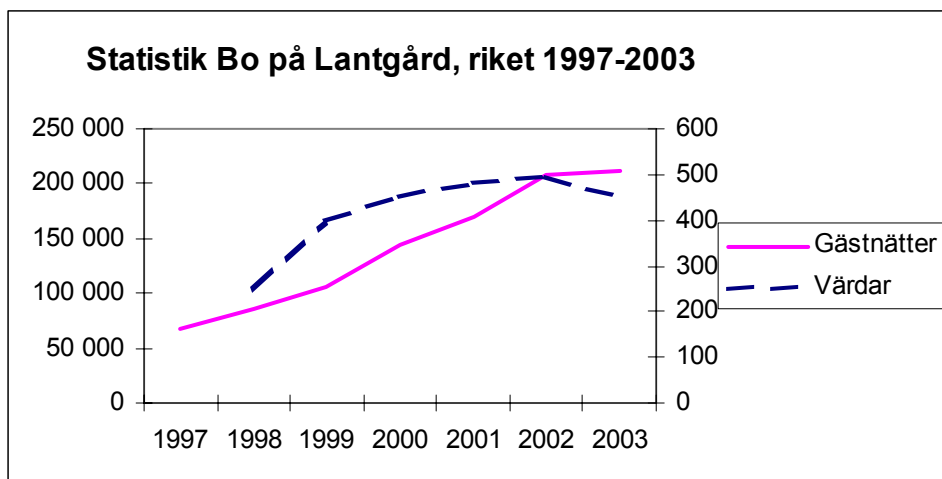
Om turister och allmänhet upptäcker dessa värden kan betalningsviljan för svenskproducerade livsmedel och landskapsupplevelser öka och därmed möjligheterna att bevara det svenska odlingslandskapet.

Kattfot, odlingsröse och gammelek i betesmark. Foto: Daniel Hasselbratt, Länsstyrelsen.

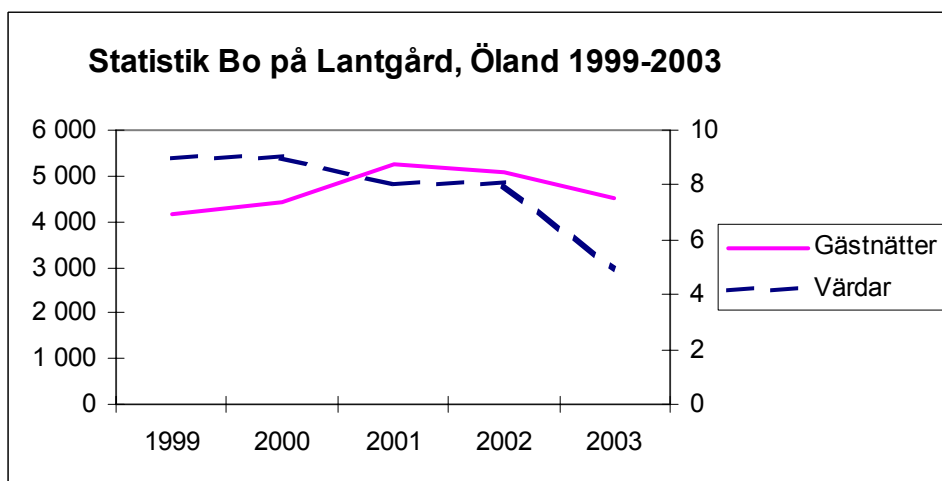
Utvecklingen för Bo på Lantgård - senare delen av 1990-talet till början av 2000-talet:

Hela Sverige

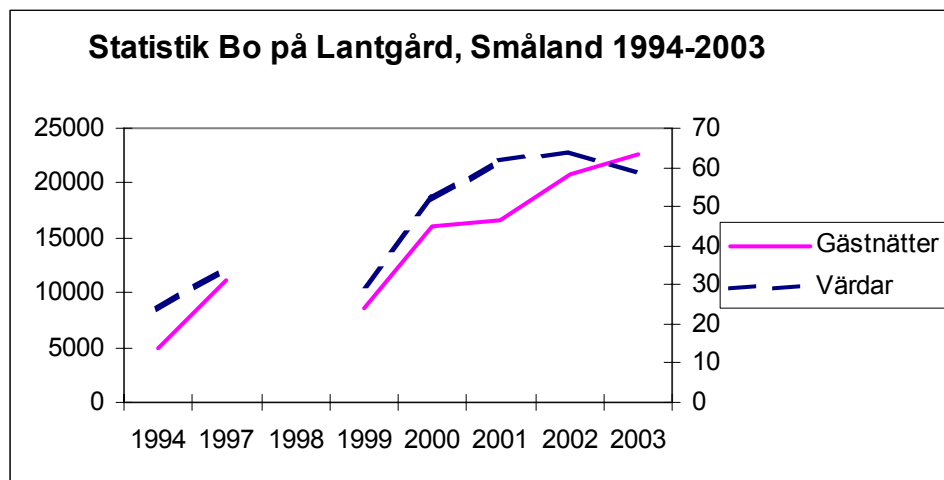
Siffror från Riksföreningen Bo på Lantgård

Öland

Siffror från Bo på Lantgård, Öland.

Småland

Siffror från Bo på Lantgård, Småland.

OBS! Att linjen är avbruten beror på att statistiken för 1998 i Småland är osäker, då få värdar skickat in sina uppgifter detta år.

Kommentarer

I Sverige har antalet gästnätter på Bo på Lantgård ökat stadigt varje år från 68 000 1997 till 105 000 år 1999 till 212 000 år 2003. En ökning med 312 % på sju säsonger. För 1997 saknas uppgift om antalet värdar i landet men 1999 var antalet 400 st och 2003 450 st. 2002 var antalet värdar i Sverige hela 493 stycken.

På Öland var antalet gästnätter på Bo på Lantgård 4161 år 1999. År 2001 är hittills högsta noteringen på Öland med 5254 gästnätter. Statistiken för 2003 är inte riktigt klar men antalet gästnätter kommer troligen att vara strax över 4500 enligt Bo på Lantgårds organisation, Öland. Antalet värdar var 1999, 9 st och 2001, 8 st. År 2003 var antalet värdar 8 st.

I Småland var antalet gästnätter 4950 år 1994, 8597 år 1999 och 22604 år 2003. Antalet värdar har ökat från 24 st 1994, 30 st 1999 till 59 st 2003. Uppgifterna är enligt Bo på Lantgård; Småland något osäkra vissa år eftersom man bytt ansvariga för statistikinsamlingen. Uppgifterna för Småland omfattar både Kronobergs län, Jönköpings län och Kalmar län.

Hästar, Bo på Lantgård, Ramshult. Foto: Coco Dederling, Länsstyrelsen.

Medlemskap i Riksföreningen Bo på Lantgård

Gårdarna som bedriver Bo på Lantgårdverksamhet är medlemmar i Riksföreningen Bo på lantgård. Medlemskap kostar år 2004 för ett baspaket 5500 kr och för ett budgetpaket 3900 kr.

Baspaket

Serviceavgift: 1700 kr + moms

Medlemsavgift: 200 kr

Marknadsföring:

Baspaket: 3600 kr + moms

Totalt: 5500 kr + moms

Budgetpaket

Serviceavgift: 1700 kr + moms

Medlemsavgift: 200 kr

Marknadsföring:

Budgetpaket: 2000 kr + moms

Totalt: 3900 kr + moms

Baspaket innebär medlemskap i Bo på Lantgård, annonsplats i Bo på Lantgårdskatalogen, plats på Sverigekarta, internet, mässor, mediabearbetning, annonsering, service till medlemmar, service till riksförening och bokningsservice (inte bokning). Budgetpaketet innehåller ovanstående utom annonsplats i katalogen. Priserna för år 2005 kommer att ligga på ungefär samma nivå och medlemmarna kommer dessutom att kunna samannonsera Självhushåll och Rum och Frukost. Efter katalogens utgivande finns det möjlighet att gå med på internet för nya medlemmar.

Källa: Bo på Lantgård, Öland

Ursprungsidén i Bo på Lantgård – ett levande lantbruk

Grundtanken i Bo på Lantgård är att det ska vara ett levande lantbruk där man erbjuds lugnet och friden, närhet till naturen och kontakt med gårdens djur. Gästen bor i stuga eller rum på gården och sköter sin egen matlagning – en del gårdar erbjuder också frukost. Värden berättar gärna om de olika sysslorna på gården eller om utflyktsmål i trakten.

*Aktiva lantbruk är ursprungsidén i Bo på Lantgård.
Jan Karlsson, Bjälebo, Bråbygden; aktiv lantbrukare och Bo på Lantgård-
värd i Oskarshamns kommun.*

Aktiviteter i samband med Bo på Lantgård

På senare år har turismen och ett aktivitetsutbud, blivit mer av huvudinriktningen på en del gårdar.

Hästaktiviteter

Några Bo på Lantgårdvärdar erbjuder hästaktiviteter, t ex turridning på islandshästar, åka häst och vagn, kurser i körning mm.

Betande hästar på Stora Alvaret, Öland. Foto: Martin Lagerlöf.

Fiskeaktiviteter

På de gårdar som erbjuder fiskeaktiviteter får gästen information av värden om fiskevattnet, fiskeregler och karaktären på fisket. Fiskekort löser man på gården. Båt och flytvästar finns tillgängliga, liksom möjlighet att hyra eller köpa fiskeredskap.

Det Naturliga Fisket är organisationen för de gårdar som erbjuder fiskeaktiviteter.

Konferens på landet

Enstaka gårdar kan idag erbjuda även konferenser och måltider. Gårdens konferenslokaler är då utrustade med all modern kommunikationsteknik.

Naturlig Laddning

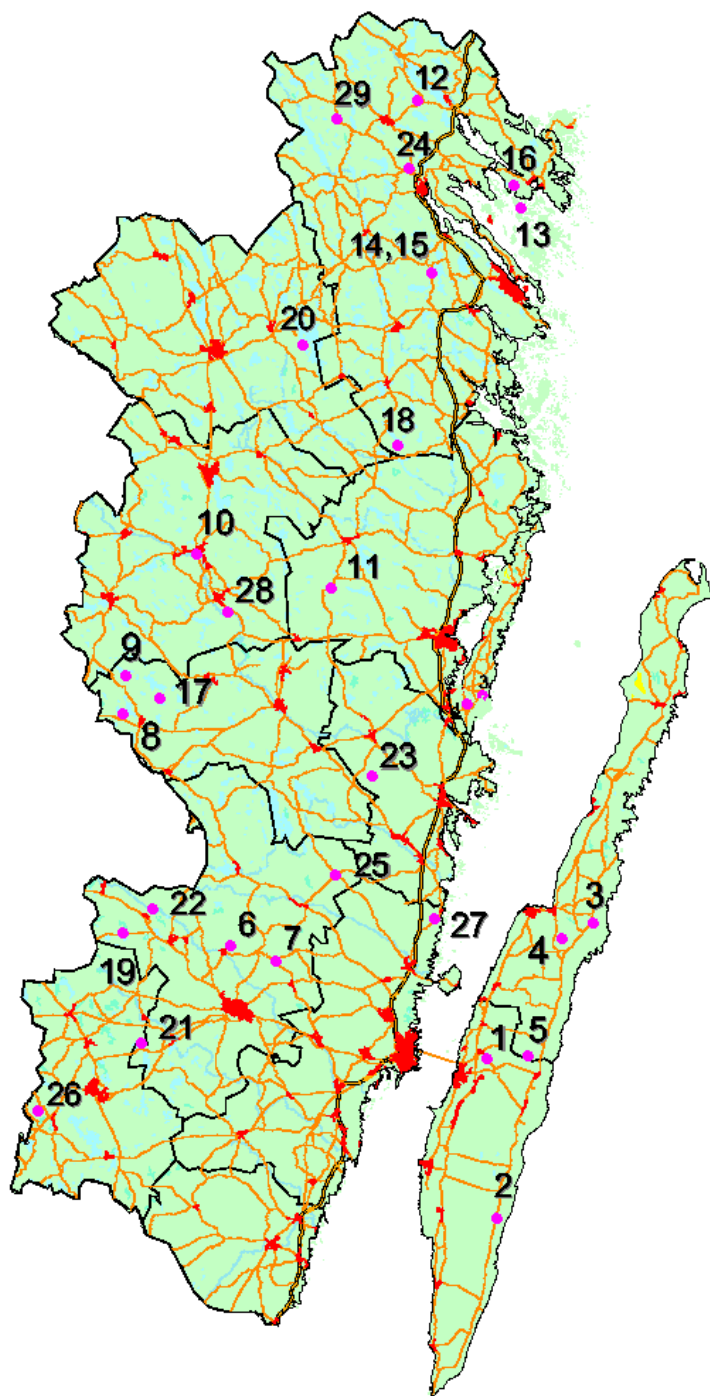

Några gårdar i länet erbjuder konceptet Naturlig Laddning.

Naturlig Laddning vill förmedla ett helhetstänkande där naturen är basen för att främja hälsan. Här ges möjlighet till naturvandringar, spa- och massagebehandling, avslappningsövningar och samtal i grupp vid elden mm. De värdar som bedriver denna typ av verksamhet är certifierade och har stor människokännedom.

Ett antal gårdar i Småland och på Öland är idag certifierade och fler är på gång över Sverige.

Utbudet av Bo på Lantgård i Kalmar län 2004

*Karta över Kalmar län med de gårdar som bedriver Bo på Lantgård-
verksamhet 2004, gård nr 1-29. Angående bild- och adressuppgifter
för resp gård se följande sidor.*

Bo på lantgård i Kalmar län 2004

Bilder och adressuppgifter är hämtade från www.bopalantgard.org på internet.

Öland

		
1. Dammgården Gunilla och Gösta Johansson Dammgården Törnbotten 1330 386 90 Färjestaden tel: 0485-351 43 Självhushåll	2. Hulterstad Sven Johansson Jenny Holdar-Johansson Hulterstad 3405 380 62 Mörbylånga tel: 0485-450 02 Rum och frukost	3. Kastanjegården Sonia och Lars-Ewe Larsson Kastanjegården Mellösa 5324 387 95 Köpingsvik tel: 0485-760 40 Rum och frukost
		
4. Skedemosse Gård Elna-Brith af Wählberg med familj Skedemosse Gård 387 90 Köpingsvik tel: 0485-56 42 79 Rum och frukost	5. Södra Bäck Lena och Lennart Johansson Södra Bäck Bäckvägen 18 386 94 Färjestaden tel: 0485- 56 21 53 Rum och frukost	

Östra Småland

		
6. Appleryd Råddemåla Sonja Haas och Håkan Almqvist Appleryd 506 382 93 Nybro tel: 0481-400 65 Självhushåll	7. Appleryd Räggekulla Sonja Haas och Håkan Almqvist Appleryd 506 382 93 Nybro tel: 0481-400 65 Självhushåll	8. Äskebäck Familjen Svensk Äskebäck 570 72 Fagerhult tel: 0481- 711 89 Självhushåll
		
9. Axebo Familjen Lindgren Änga 570 72 Fagerhult tel: 0481-730 73 Självhushåll	10. Bäckeby Staffan Olsson Bäckeby gård 570 82 Målilla tel: 0495-221 62 Självhushåll	11. Bjälebo, Vibyholm Jan och Charlotta Karlsson Bjälebo 5 570 91 Kristdala tel: 0491- 710 94 Självhushåll
		
12. Björkagården Ethel och Edward Svensson Björkagården 590 96 Överum tel: 0493-710 40 Rum och frukost	13. Björkö Christel och Magnus Alvarsson Björkö 590 95 Loftahammar tel: 0493-615 35 Självhushåll	14. Dröpsults gård Margita och Wilhelm Aschan Dröpsults gård 593 95 Västervik tel: 0490-420 39 Rum och frukost

Östra Småland forts.

		
15. Dröpskults gård Margita och Wilhelm Aschan Dröpskults gård 593 95 Västervik tel: 0490-420 39 Självhushåll	16. Hula gård Christina Nilsson Thomas Karlsson Hula gård 590 95 Loftahammar tel: 0493-617 59 Självhushåll	17. Kåremåla, Askegården Jan Abrahamsson Bipple Berggren Kåremåla 570 72 Fagerhult tel: 0481-720 45 Självhushåll
		
18. Karlsborg Lars-Erik och Inga-Lena Andersson Karlsborg Gissebo 590 91 Hjorted tel: 0490-620 39 Självhushåll	19. Kollinge Laila och Lars-Axel Karlsson Kollinge 114 380 41 Gullaskröv tel: 0481-320 35 Rum och frukost	20. Ludvigsgården Siv och Gustav Brantestad Ludvigsgården 598 95 Vimmerby tel: 0492-430 62 Rum och frukost
		
21. Nässjömåla Eva och Carl-Gustav Johansson Nässjömåla 123 382 97 Örsjö tel: 0481-231 22 Självhushåll	22. Norrbäck Gunnel och Ove Isacson Norrbäck 103 380 41 Gullaskröv tel: 0481-320 72 Rum och frukost	23. Ramshults gård Elisabeth och Albert Eliasson Ramshults gård 570 76 Ruda tel: 0499-310 75 Självhushåll

Östra Småland forts.

		
24. Rödja gård Inggun och Mats Halling Rödja gård 594 92 Gamleby tel: 0493-130 57 Självhushåll	25. Rugstorps gård Ingeli och Örjan Ivansson Rugstorps gård 380 30 Rockneby tel: 0481-531 31 Självhushåll Rum och frukost; lågsäsong	26. Sibbahult Gösta Karlsson Gun Jeansson Sibbahult 118 361 95 Långasjö tel: 0471-502 01 Självhushåll
		
27. Slakmöre Kerstin och Jan Fridström Slakmöre 205 380 30 Rockneby tel: 0480-680 38 Självhushåll	28. Storegården Karina och Rune Brånstrand Storegården, Tigerstad 570 84 Mörlunda tel: 0495-235 91 Självhushåll	29. Västansjö Håkan och Signhild Svensson Västansjö Gård 594 92 Gamleby tel: 0493-340 42 Självhushåll

Länsstyrelsens enkät till Bo på Lantgårdvärdar i Kalmar län, hösten 2003

Hösten 2003 skickades en enkät med 26 frågor ut till de 31 gårdar som bedrev Bo på Lantgård i Kalmar län vid aktuell tidpunkt.

Syftet med enkäten var att Länsstyrelsen ville ta reda på förutsättningarna för att öka antalet gårdar med konceptet ”Bo på Lantgård i Kalmar län” samt se om det finns möjligheter att utveckla verksamheten. Länsstyrelsen ville veta vad Bo på Lantgårdvärdarna i Kalmar län anser och vad de tror om framtiden samt om Länsstyrelsen på något sätt kan stötta Bo på Lantgård med att tillhandahålla viss rådgivning, kurser, informationsmaterial, bidrag etc.

19 av 31 gårdar besvarade enkäten. Ytterligare 1 gård skickade in men besvarade inte frågorna eftersom de var på gång att sluta med verksamheten. 3 gårdar har hört av sig med synpunkter per telefon. Av dessa tre hade två redan besvarat enkäten och ville komplettera ytterligare synpunkter medan en gård framförde sina synpunkter per telefon utan att besvara enkäten. För resultatet av enkäten se följande sidor.

Betande får, Slakmöre Bo på Lantgård.

Länsstyrelsens sammanfattning av enkätresultatet

Följande sammanfattning baserar sig på svaren från de 19 Bo på Lantgårdvärdar i Kalmar län som besvarade Länsstyrelsens enkät hösten 2003. Sammanfattningen ger några av huvuddragen i enkätundersökningen. För samtliga enkätfrågor och svar se sidorna 35-60 i denna rapport.

Av svaren från Bo på Lantgårdvärdarna i Kalmar län har bl a framkommit att:

Bo på Lantgård och landsbygdsturism har många positiva effekter, exempelvis:

- Inkomster till landsbygden
- Levande landsbygd
- Gårdens möjligheter används
- Storstadsbor får kontakt med djur och natur
- Ger människor möjlighet till rekreation, hälsa, naturlig laddning
- Skapar kunskap om livsmedelsproduktion, landsbygd och miljö
- Kulturhistoriskt värdefulla byggnader vårdas och används
- Natur-och kulturmiljövärden i odlingslandskapet vårdas

Det är viktigt att behålla mångfalden i Bo på Lantgårdverksamheten:

- Aktiva Lantbruk, där Bo på Lantgård är ett komplement
- Gårdar där turismen och aktiviteter är huvudinriktningen

För att Bo på Lantgård skall vara ett realistiskt framtidsalternativ på landsbygden är följande viktigt:

- Det behövs en förlängning av säsongen
- Större satsning på marknadsföring
- Samordning och samsyn från myndigheternas sida angående olika tillstånd.
- Det behövs dispensregler för utskänkning, övernattning på landsbygden.
- Skyltning till Bo på Lantgård behöver förbättras.
- Det är viktigt att Bo på Lantgårdvärden lär sig ta betalt för sina tjänster.

Kommentarer:

Många har påpekat i sina enkätsvar att *förlängning av säsongen*, är ytterst viktigt, att man hittar gäster vår och höst eller året runt.

Man behöver *satsa mer på marknadsföring* och upplevelsen att Bo på Lantgård under olika årstider.

Många olika tillstånd krävs för att bedriva uthyrning t ex tillstånd från polis och brandmyndighet, miljö-och hälsoskyddsnämndens tillstånd för livsmedelshantering, utskänkningstillstånd mm. Dessa tillstånd är dyra för den enskilde företagaren och det behövs en samordning och en samsyn från myndigheternas sida. Olika kommuner har gjort olika bedömningar.

Det behövs dispensregler för utskänkning, övernattning på landsbygden.

Angående uthyrning gäller idag 8 bäddar per gård. Detta behöver utökas så att man kan ha fler bäddar i olika hus. Över 8 bäddar innebär idag att man måste ha tillstånd för hotell-och pensionatsrörelse. Utskänkningstillstånd behövs ej för att servera 8 personer åt gången. En del har betalat för ett utskänkningstillstånd i onödan.

Skyltning till Bo på Lantgård behöver förbättras.

Det är viktigt att den som bedriver Bo på Lantgård och landsbygdsturistsatsningar lär sig att ta betalt för sina tjänster.

Dessa kurser inom länsstyrelsens K2-verksamhet ser länets Bo på Lantgårdvärdar ett behov av:

- Samarbete och integration mellan olika aktörer inom turistnäringen
- Kurser om ekonomi och marknadsföring
- Kurser om lagar och förordningar/nya regler vid uthyrning, livsmedelshantering och matservering m m.
- Hur man gör egna hemsidor
- Hur man hanterar massmedia
- Språkkurser, speciellt för turism och lantbruk
- Hur man renoverar och tar vara på gamla byggnader
- Hur Bo på Lantgård bör agera för att vara en bra mentor för svensk landsbygd?
- Vilka förväntningar och krav har utländska gäster på Bo på Lantgård?
- Kurser eller seminarier med föredragshållare från turistbranschen
- Idékurser
- Studieresor till andra europeiska länder där man bedriver Bo på Lantgårdverksamhet, t ex Storbritannien

Hur skulle länsstyrelsen kunna hjälpa till att utveckla Bo på Lantgård-verksamheten?

- Skapa samarbete mellan olika aktörer inom turistnäringen, gärna olika former av upplevelser
- Skapa ett nätverk för de som bedriver Bo på Lantgård i Kalmar län
- Göra en hemsida för Bo på Lantgård i Kalmar län
- Ge kurser i hur man hanterar massmedia, marknadsför sig
- Hjälp med att göra broschyrer över gårdens natur-och kulturvärden
- Broschyr över Kalmar län där både det stora och det lilla företaget finns med
- Hitta sysselsättning/gäster maj-juni, augusti-september
- Ge bidrag för att utöka aktiviteter, t ex bygga minigolfbana på gården
- Ge bidrag för att rusta upp byggnader
- Genomföra rekryteringsmöten. Utbilda nya värdar.
- Verka för att antalet bäddar får utökas utöver dagens 8 per gård
- Verka för att landsbygdsvägarna underhålls väl.
- På östra Öland bör planerade våtmarksprojekt genomföras. Fågelskådare är bra säsongsförlängare.
- Vårda kontakten med de som håller landsbygden levande

Svårigheter med att bedriva Bo på Lantgård:

- Prissättning
- Kort säsong
- Mycket ideellt arbete
- Det kan ta tid innan turisterna hittar dig
- Högsäsong för turister sammanfaller med arbetstopp på gården
- Bundenhet
- Inget privatliv
- Att inte överreklamera gården och utbudet
- Ansvar för att ingen gäst kommer till skada
- Olika kommuner tolkar regelverket olika angående uthyrning och livsmedelshantering
- Lönsamheten måste vara bättre så att man kan ha någon anställd ute eller inne

Utveckling av Bo på Lantgårdskonceptet:

- Erbjuder måltider och mindre konferenser
- Samverkan av aktiviteter mellan gårdar, kanske erbjuda äventyrsslingor
- Erbjuder fler aktiviteter t ex minigolf, middagar på logen
- Höja kvalitén
- Erbjuder olika teman, olika gårdsstorlek, t ex gård, herrgård typ; vandrarhem
- Utveckla camping, ta emot husbilar
- Språkutbildning, turistutbildning
- Mer reklam för lugnet och tystnaden på landsbygden
- Upp till varje gård, ej mer centralstyrt
- Kopplingen till jordbruket måste behållas.
- Andra kan under Upplev Landet komplettera med upplevelser och vi som är aktiva jordbrukare stå för boendet.

Finns det utrymme för fler Bo på Lantgård i Kalmar län ?

- Om man stöttar med marknadsföring
- Främst i så fall under sommaren högsäsongen
- Några i södra länsdelen
- I Tyskland finns ett stort kundunderlag
- Många av dagens värdar som svarat tror att det finns utrymme för nya värdar i länet medan några svarar nej eller vet inte

Foto: Lotta Österberg, Länsstyrelsen.

*Nio av länets Bo på Lantgårdvärdar erbjuder också frukost.
Foto: Stefan Svenaeus, Länsstyrelsen.*

**Detta bör man tänka på om man avser att starta upp
Bo på Lantgårdverksamhet:**

- Du måste tycka om att arbeta med människor och nästan alltid vara tillgänglig
- Tänk noga igenom om du har tid och vill satsa. Vill hela din familj ha gäster på gården under sommaren?
- Tänk noga igenom rum och frukost eller självhushåll
- Börja i liten skala men satsa på kvalité
- Snåla inte på frukosten
- Lär av de som har bedrivit Bo på Lantgård tidigare
- Ta reda på alla regler genom riksorganisationen för att starta upp
- Ge gästerna tid, bjud på dig själv

Exempel på aktiviteter som erbjuds hos Bo på Lantgård i Kalmar län:

Luffaräventyret på Storegården i Tigerstad, Emådalen innebär att man får följa i Rasmus fotspår; vandra med ett knyte, äta luffarmat, göra luffarslöjd, sova i ängslada och åka höllass tillbaka. Foto: Karina Brånstrand.

Exempel:

- Delta i gårdens sysslor, träffa gårdens djur
- Bad, kanot, båtuthyrning, cykling, ridning, plocka bär och svamp, kulturlandskapsupplevelser
- Speciella äventyr för barn (t ex Luffaräventyret, Storegården, Tigerstad)
- Smådjur; t ex getter, kaniner mm
- Hästaktiviteter, fiskeaktiviteter
- Jaktveckor, fiske, spa-och massage, bastu och relax, skärgårdsturer, botanikkurs, café,
- Lugn och ro

Aktiviteter vårdarna eventuellt skulle vilja erbjuda:

- Fiske, traktens historia, svensk matkultur
- Natur-och kulturstig
- Lugnet och tystnaden
- Det räcker med det vi har. Svårt att hinna med ett heltidslantbruk om man skall erbjuda massor med aktiviteter.
- Erbjud sådant som passar för den enskilda gården.
- Konstra inte till det. Det enkla är ofta bäst.
- Svårt att få betalt för extra aktiviteter.
- Endast sådana aktiviteter som gästerna kan göra själva är intressanta.

Sto med föl, Kapelludden, östra Öland.

Katt, Ramshult. Foto: Coco Dederig, Länsstyrelsen.

BILAGA

Enkät till Bo på Lantgårdvärdarna i Kalmar län hösten 2003. Sammanställning av samtliga enkätfrågor och svar.

1. Anser ni att Bo på Lantgård är en bra form för turistverksamhet/uthyrningsverksamhet på landsbygden?

89,5 % - svarar ja (17 av 19 som svarat)

10,5 % - anser både och. (2 av 19)

Kommentarer:

- Bästa länken mellan producent och konsument.
- Bra med information till de som inte vet något om jordbruk.
- Levande gård med djur.
- Ja- med stort personligt engagemang.
- Man får bra kontakt med nya människor-socialt.
- Turisterna förväntar sig djur på landet.
- En bra form men det är nödvändigt med samarbete.
- Ibland känns det som det är svårt att nå rätt målgrupp, när man som vi inte har någon speciell aktivitet förknippad med gården.

2. Är Bo på Lantgård ett realistiskt alternativ på längre sikt för att skapa arbetstillfällen och inkomster på landsbygden?

89,5 % - svarar ja (17/19)

5,25 % - svarar både och (1/19)

5,25% - svarar nej (1/19)

Kommentarer:

- Förlängning av säsongen behövs
- Ska det vara stabil inkomstkälla måste man satsa betydligt mer på marknadsföring och aktiviteter, såvida man inte bor nära hav eller sjö.
- Varje gård är olika och kan erbjuda olika saker.
- Då måste man få bygga närmare strandkanten.
- Det måste kombineras med aktiviteter så att säsongen blir längre än bara juni, juli, augusti.
- Bo på Lantgård skall ses som komplement till ett aktivt lantbruk.

3. Hur stor del av gårdens inkomster utgörs av Bo på Lantgårdintäkter ?

- Marginell del – svarar 68,4 % (13/19)
- Väsentlig del – svarar 10,5 % (2/19)
- 15% av gårdens omsättning - svarar 5,3 % (1/19)
- 33% av inkomsterna - svarar 5,3 % (1/19)
- ?, under de veckor vi hyr ut
ganska väsentlig del - svarar 5,3 % (1/19)
- Medel - svarar 5,3 % (1/19)

Kommentarer:

Intensivt juli, augusti.

Marginell del men bör bli bättre

Väsentlig del, ökar med 15% per år

Betande kvigor, östra Öland. Foto: Pierre Stjernfeldt, Länsstyrelsen.

4. Hur många gästnätter rör det sig om årligen på er gård ?

Antal gästnätter per år	Svarar X %
50 - 100	26,3 % (5/19)
100 - 500	36,8 % (7/19)
500 -1000	26,3% (5/19)
1000-1500	5,3% (1/19)
1500-2000	5,3% (1/19)

Kommentarer:

Det varierar mycket år från år. Många ringer och vill ha under samma period. Det är väldigt koncentrerat till några veckor.

Någon som har 50-100 gästnätter anger att de startade upp 2003.

En gård anger 1000 gästnätter år 2003.

En annan gård 50-100 gästnätter, 154 år 2003 (för lite till investeringen).

5. Hur många gästnätter måste ni minst komma upp i för att Bo på Lantgård skall vara ett realistiskt inkomstalternativ för er?

Behöver X antal Gästnätter per år	Svarar X %
100-200	5,3 % (1/19)
200-300	5,3 % (1/19)
500	15,8 % (3/19)
600	5,3 % (1/19)
700-800	5,3 % (1/19)
1000	10,5 % (2/19)
1500	5,3 % (1/19)
1500-2000	15,8 % (3/19)
Vet ej	15,8 % (3/19)
Många	5,3 % (1/19)
Gästnätter - dålig enhet	5,3 % (1/19)

Kommentarer:

Bo på Lantgård ses som komplement till övrig verksamhet

Man bör ha det som ett komplement.

Många, många, många gästnätter.

Biinkomst.

Att räkna i ”gästnätter” är dålig info på hur mycket man har haft uthyrt.
Har man stora stugor som jag har blir det många gästnätter, men behöver
för den skull inte ha varit uthyrt mycket.
Gästnätter är ej realistiskt räknat, utan antal uthyrda dygn eller veckor.

6. Hur stora investeringar har krävts för att kunna bedriva Bo på Lantgård?

- Investeringar på 300 000 kr
- Har gjort iordning ett litet hus på gården samt 2 rum med dusch inne i boningshuset; kostnad 400 000 kr
- Investeringar 300 000 -400 000 kr
- Inte så stora eftersom vi hade stugor som var i bra skick
- C:a 10 000 kr
- C:a 200 000 kr
- Vi hade två hus på gården och totalrenoverade det vi inte bodde i. Flyttade därefter in i det nyrenoverade. Den tidigare bostaden användes till uthyrning och där krävdes inga investeringar.
- Vet ej. C:a 15 000 – 20 000 kr
- 80 000 kr
- Inköp stuga 115 000 kr. Investering 55 000 kr.
- > 50 000 kr
- 200 000 kr + löpande underhåll 10 000 kr/år
- 50 000 kr
- Alldeles för stora. Vi har renoverat mycket.
- C:a 100 000 kr
- Omkring 75 000 kr
- En totalrenovering och inventarieinköp på c:a 300 000 kr

7. I vilken byggnad har ni er Bo Lantgårduthyrning?

Byggnad/byggnader för Bo på Lantgårduthyrning	Svarar X %	X av 19 enkätsvar
Mangård, undantagsstuga	42,1 %	8/19
Mangård och tjänstebostäder	5,3 %	1/19
Mangård	10,5%	2/19
Undantagsstuga	5,3 %	1/19
Statarlänga	5,3 %	1/19
Ombyggt magasin	5,3 %	1/19
Fristående hus på egen tomt	5,3 %	1/19
Bostadshus på övervåning	5,3 %	1/19
Nedervåning i bostadshuset	5,3 %	1/19
F d arbetarbostad	5,3 %	1/19
Ex lada, svinhus, brygghus	5,3 %	1/19

Nyrenoverad drängstuga. Rugstorps gård, Bo på Lantgård.

8. Skulle ni vilja utöka eller minska er Bo på Lantgård- verksamhet?

Utöka/minska Bo på Lantgård	Svarar X %	X av 19 enkätsvar
Utöka	63,2%	12/19
Nej	10,5%	2/19
Bra. OK	5,3%	1/19
Minska	5,3 %	1/19
Ej svarat	15,8%	3/19

Kommentarer:

Gärna utöka om det finns underlag för gäster som är beredda att betala för kvalité.

Vi skulle vilja ha fler veckor uthyrda.

Ev utöka till en lägenhet till.

Vi har 8 bäddar vilket är det högsta antal man får ha enligt lagen.
Vi har plats för 2 bäddar till men det godkänns ej av myndigheten.
Vi skulle gärna förlänga säsongen.

Vi ökar med c:a 15 % per år. Vi avser att fortsätta öka vår turistverksamhet.

Utöka besöken vår, höst och vinter. Sommaren hinner man inte med fler gästnätter om man också ska sköta lantbruket.

9. Hur länge stannar i regel era gäster?

Antal nätter, veckor	Svarar X %	X av 19 enkätsvar
1 natt	10,5 %	2/19
1-2 nätter	5,3%	1/19
Flera nätter	21,1%	4/19
1 natt, 1 vecka – väldigt olika i våra rum	5,3%	1/19
1 vecka	36,8%	7/19
Flera nätter, flera veckor	5,3%	1/19
1 vecka, flera veckor	5,3%	1/19
Flera veckor	10,5%	2/19

Det är härligt på landet! Liten sommarflicka på mjölkbordet!

10. Varifrån kommer flertalet av era gäster?

Land/område	Svarar X %	X av 19 enkätsvar
Sverige	42,1%	8/19
Mellaneuropa	10,5%	2/19
Sverige och mellaneuropa	36,8%	7/19
Sverige, övriga Norden, mellaneuropa	5,3%	1/19
Sverige, övriga Norden, mellaneuropa, övrigt	5,3%	1/19

Kommentarer:

Sverige – tyvärr alltför lite utländska gäster, sprids katalogen tillräckligt?

80 % från Mellaneuropa, 20% av våra gäster är svenskar

Sverige, samt en del från England, Belgien, Tyskland, Holland, Danmark

Sverige, mellaneuropa. 70% svenskar, 30% utländska gäster; många danskar och tyskar

Sverige och mellaneuropa. Svenskarna har börjat hitta Bo på Lantgård mer och mer.
I övrigt är det många gäster från Tyskland.

Mellaneuropa, tyskar och danskar (Indien och Kina)

Sverige, Övriga Norden, Mellaneuropa, Övrigt

Sverige, Övriga Norden, Mellaneuropa; Sverige, Danmark, Norge, Tyskland, Holland

Svenskar och tyskar

11. Hur marknadsför ni er i huvudsak?

Bo på Lantgårdskatalogen och www.bopalantgard.org	100 %
Egen hemsida	47,4 %
Ölandsturist	5,3 %
Övrigt	10,5 %

12. Hur sker prissättning på era uthyrningsalternativ och aktiviteter?

94,7 % - Individuell prissättning

5,3 % - Samordnad prissättning genom Riksföreningen Bo på Lantgård

Tupp och honor av lantras.

13. Finns det svårigheter när det gäller prissättningen på det ni erbjuder era besökare?

52,6 % -anger att det finns svårigheter med prissättningen

42,1 % - anser inte att det finns svårigheter med prissättningen

5,3 % - har ej kommenterat frågan

Kommentarer:

- Svårt att ta betalt för våra tjänster
- För billig prissättning kan mota bort kvalitetsmedvetna gäster (materiell och livskvalitet)
- Ja, vi skulle kanske ta mer betalt
- Svårt att ta betalt för det man erbjuder av sin tid
- Oftast sätter vi nog pris i underkant
- Svårigheten ligger i att ta betalt och inte börja ”pruta med sig själv”
- Vi är alltid dåliga på att ”värdesätta” vad vi erbjuder.
- Det är inte bara det materiella utan också upplevelsen att ”Bo på Lantgård”.
- Alltid svårt att veta om man hamnar ”rätt”
- Vi måste ta hänsyn till närliggande uthyrare
- Nej

14. Finns det behov av hjälp med rådgivning angående tillstånd, regelverk etc eller tillhandahåller er riksorganisation denna hjälp?

57,9 % - anser att det fått rådgivning från riks eller har inte kommenterat frågan

42,1% - anser att ytterligare rådgivning kan behövas

Kommentarer:

- Rådgivning har vi med åren sökt själva (skattekontor, räddningstjänst osv).
- Ingen hjälp, möjligtvis till regelverk
- Riksorganisationen tillhandahåller hjälp
- Behovet finns nog, men en del hjälp får vi av riks
- Bo på Lantgård hjälpte oss när vi startade
- Hittills har vi fått den genom Bo på Lantgård
- Riksorganisationen tillhandahåller det, men problemet är att de olika kommunerna tillämpar lagen olika. Det som tillåts i en kommun är förbjudet i en annan.
- Vi tycker att det vore bra med rådgivning från Länsstyrelsen
- Rådgivning alltid välkommen
- Rådgivning behövs

**15. Vilka aktiviteter brukar ni erbjuda era Bo på Lantgårdsgäster?
Lista gärna några exempel.**

- Vara med på gården.
Hämta och köra ut korna på bete. Hämta ägg hos hönsen, träffa smådjur – detta gäller barnfamiljer.
- Bad, fiske, båtuthyrning, cyklar, bär-och svampplockning, utflykter.
- Fiske, ridning, båtuthyrning, skärgårdsturer, bastubad.
- Fiske, ridning, naturvandring, kanot.
- Naturpromenader, hästskötsel och ridning för barn, fiske i vår damm, cykelturer.
- Vi har inga ordnade aktiviteter utan de får vara med i vår verksamhet om de vill.
- Vi har inga aktiviteter på gården. Vi erbjuder endast lugn och ro, vilket är vad folk uppskattar och är i behov av på semestern.
- I mån av tid guidar vi gärna gästerna på blomstervandringar m m.
- Bastu och relaxrum. Badtunna utomhus. Pubkvällar.
- Smådjur, hästar.
- Fiske, cykel.
- Kräftfiske, grillaftnar, social samvaro ”psykologsnack”, café finns på gården.
- Jakt, fiske, kräftfiske, bad, grillkväll eller frukost, fika.
- Kulturlandskap, djur, bangolf, strövstigar, fiske, servering, TV.
- Rida på hästar, andra djur, fiske, åka hölass efter traktor, båt.
- Åktur med traktor och vagn. Fiskeaktiviteter. Hästaktiviteter.
- Fiske, ridning, hjälpa till med djuren, naturupplevelser.
- Inga.

16. Vilka aktiviteter skulle du vilja erbjuda och vad tycker du att man skall erbjuda besökarna?

- Mer utvecklat fiske i samband med Bo på Lantgård
- Vandringar mm.
- De aktiviteter som redan finns plus möjlighet till ridning och skärgårdsturer
- Man bör erbjuda sådant som passar för den enskilda gården
- Mera fiske, mera naturlig laddning
- Det vi har tror vi räcker till. De har i regel eget program för varje dag och så har vi mycket glasbruk här omkring
- Lugnet och tystnaden; att få folk att stressa av och bara vara
- Vi har inga aktiviteter på gården. Vi tipsar och delar ut broschyrer på de aktiviteter som finns i närområdet.
- Traktens historia. Att vara med i verksamheten om intresse finns.
- Det går inte att driva ett lantbruksföretag och samtidigt erbjuda aktiviteter
- Jag vill egentligen att detta ska vara en plats att *bara vara*. Förväntningarna är stora hos en del att man ska vara någon form av "lektant" även om man vid bokningen försöker förklara hur det är.
- Det är svårt att få betalt för extra aktiviteter. Endast sådana aktiviteter som gästerna kan göra själva är intressanta
- Naturstig i andlig form
- Svamp, bärplockning, kanot, båt, häst, svensk matkultur, motion, sol, bad, jakt, fiske, social samvaro, utbyte
- Kulturlandskap, djur, bangolf, strövstigar, fiske, servering, TV
- Båt, djur, fiske
- Man skall erbjuda aktiviteter beroende på vilka naturliga förutsättningar man har på gården.
- Konstra inte till det. Det enkla är ofta bäst.
- Vet ej!
- Inga. Vi hinner inte. Det finns inga skall, förutom det personliga bemötandet.
- Vi är länken mellan konsument-producent. Vi marknadsför svenskt lantbruk.
- Man lägger mycket tid på att prata med gäster och svara på frågor.

17. Vilka möjligheter ser ni i Bo på Lantgårdskonceptet?

- Använda gården och dess möjligheter i större utsträckning
- Hålla överloppshus i trim, skapa kunskap om landsbygd och miljö, kunskap om ekologiskt lantbruk, förståelse och kontakt över nationsgränserna, extra inkomst
- Många olika
- Erbjuder en avstressande miljö
- En liten extrainkomst till lantbruket. Storstadsborna uppskattar verkligen att komma ut till en gård med lite olika djur. Vi tror att det kommer mer och mer gäster till lantgårdsvärdarna
- Alla! För vår del och vår mening är att: Bo på Lantgård skall vara knutet till ett aktivt jordbruk!
- Aktivt jordbruk tar sin tid och städning, bäddning, frukost och mottagande av gäster sin tid.
- ”Jippon” får andra stå för.
- Inkomst till gården. Träffa nya människor från olika länder.
- Bra möjlighet att profilera sig och sin gård i katalog och hemsida.
- Stora möjligheter
- Träffa trevliga människor från olika kulturer
- Hoppas att gästerna förstår landsbygdens stora betydelse, hälsa och rekreation
- Öka våra veckouthyrningar
- Ring så skall jag tala om vilka möjligheter jag ser. Går inte att sammanfatta enbart i text. Personer från storstäder skall få uppleva livet på landet, särskilt barnen
- Det finns inga begränsningar. Var och en måste titta på sin gård och dess förutsättningar. Ju fler medlemmar som delar på marknadsföring, ju bättre och mer kan vi nå ut, för att få fler gästnätter.
- Ju fler vi är, ju mer syns vi.

15,8% (3/19) – har ej besvarat frågan!

18. Vilka svårigheter och ”fallgropar” finns?

- Svårt med prissättning, mycket ideellt arbete, dyrt att vara med.
- Bo på Lantgård måste vara beredd på kvalité. Sådana tankar som kasserade grejer duger håller inte. Man måste också vara beredd att satsa tid på gästerna.
- Prissättning, kort säsong
- Man blir väldigt bunden, svårt att själv åka bort.
- Gården måste vara fri från en massa bråte, barn kan lätt skada sig.
- Kort säsong. Man måste ha tydliga regler.
- Ett stort problem är att högsäsongen för turister sammanfaller med arbetstopp på gården.
- Lönsamheten måste vara bättre så att man kan ha någon anställd ute eller inne; som ensamstående känns det som om ingen av verksamheterna blir bra.
- Det är lätt att man lägger ner tid på sådant man inte får betalt för.
- Dålig kvalitet på sängutrustning, överreklamering kan vara en fallgrop.
- Språket. Det finns alltid rötägg.
- Inget privatliv, alltid i tjänst.
- Hitta gäster som vill komma på andra tider än bara sommaren.
- Tro inte att det går att tjäna snabba pengar. Det går inte att pruta på kvalitén. Det tar tid innan turisterna ”hittar” dig.
- Svårigheter att få personer delaktiga
- Att alltid vara anträffbar och ha en naturlig känsla för service; som lantbrukare är vi vana att bli av med våra produkter; kött, spannmål, mjölk o sv. Här måste man själv jobba för att få gäster. De kommer inte bara. Man måste svara i telefon, fax, mail o sv.

26,3 % (5/19) – har ej besvarat frågan!

19. Hur skulle man kunna utveckla konceptet för framtiden?

- Bättre möjligheter att erbjuda måltider, kanske också mindre konferenser
- Samverkan av aktiviteter
- Genom mer samarbete gårdar emellan och kanske mer aktiviteter t ex äventyrsslingor m m.
- Bättre att bibehålla det som det var tidigare, lantbruk-turism, lugn och ro, en lantlig upplevelse. Kopplingen till Jordbruket måste behållas. Andra kan under Upplev Landet komplettera med upplevelser och vi som är aktiva jordbrukare stå för boendet.
- Det är upp till varje gård. Jag tycker inte att det skall vara mer centralstyrt.
- Om det finns flera närliggande gårdar kan man samordna aktiviteter och marknadsföring
- Att kvaliteten höjs. Mer reklam för bl a tystnaden och stillheten på landet.
- Personlig service är viktig. Alltid ställa gästen i centrum!
- Språkutbildning, turismutbildning
- Ännu mer samarbete mellan olika aktörer
- Kunna erbjuda mer aktiviteter på gården ex minigolf, middagar på logen osv.
- Går inte att beskriva med några få ord. Ring så skall jag tala om vad man kan göra.
- Vet ej!
- Med olika tema (som pågår). Med olika storlek (gård, herrgård, typ vandrarhem) så att gästen vet var den kommer litet eller stort.
- Utveckla mer camping, ta emot husbilar t ex.

26,3% (5/19) – har ej besvarat frågan!

**20. Samarbetar ni med andra som bedriver Bo på Lantgårdverksamhet?
Om ni gör det i så fall på vilket sätt?**

- Nej
- Ja, vi har regelbundna möten
- Inom ramen för riksföreningen
- Om vi har fullt så kontaktar vi andra som har Bo på Lantgård.
- Ibland. Skickar gäster vidare.
- Ja! Hänvisar till deras boende. Dryftar idéer och problem.
- Lotsar kunderna till den typ av gård som bäst kan passa deras verksamhet
- Endast om vi själva har fullbokat vidarebefordrar vi gäster till andra som har gott rykte.
- Utvärdering av verksamheten. Hänvisning vid överbokning.
- Rekommenderar andra aktörer
- Något organiserat samarbete förekommer inte på lokal nivå.
- Skickar gäster emellan

15,8% (3/19) - har ej besvarat frågan!

21. Kan länsstyrelsen i Kalmar län på något sätt hjälpa till att utveckla verksamheten? Ser ni något behov av ett Bo på Lantgård-nätverk specifikt för Kalmar län?

- Marknadsföring är ett stort och svårt problem samt ekonomiskt betungande
- Nätverk: kanske
- Ja på båda frågorna
- Det skulle kanske inte vara helt fel
- Broschyr över turistmål i Kalmar län där det lilla såväl som det stora företaget finns med.
- Nej!
- Hjälp med reklambroschyrer, studiebesök m m .
- Ge bidrag för att t ex utöka aktiviteterna ex minigolfbana. Bidrag till att rusta upp lador och underhålla lantgården för att behålla den gamla svenska bondekulturen.
- Naturligtvis behövs samarbete. Länsstyrelsens hjälp behövs för att starta och driva ett nätverk
- Genomföra rekryteringsmöten, så att vi blir fler. Utbildning till nya värdar, för att komma igång.
- Det är en helt ny verksamhet, som kräver ett nytt tankesätt.

31,6% (6/19) – har ej besvarat frågan!

22. Finns intresse av hjälp med att ta fram material om gårdens natur- och kulturvärden, t ex informationsmaterial till besökare?

Ja	73,7 %	14/19
Ej svarat	15,8 %	3/19
Lite skeptiska	10,5 %	2/19

Kulturlandskap med odlingsrösen. Foto: Per Lindegård, Länsstyrelsen

Kommentarer:

Ja absolut, skulle vara jättebra.

Här finns ett stort intresse.

Ja, info om vår flora och fauna på flera språk.

Har varit med i ett sådant försök, har dock inte fungerat så bra med utskicket av informationsmaterial.

Det finns redan mycket info om byarna och Alvaret, så vi tror inte speciell info om gården behövs.
Kanske en separat broschyr om Hulterstad.

23. Anser ni att det finns kundunderlag för att stötta ytterligare gårdar i Kalmar län att starta upp Bo på Lantgårdverksamhet?

Ja	63,2 %	12/19
Troligen	5,3%	1/19
Kanske	5,3%	1/19
Ev någon eller några främst i södra länet	5,3%	1/19
Nej	5,3%	1/19
Vet ej	5,3%	1/19
Ej svarat	10,5%	2/19

Kommentarer:

Ja, absolut

I alla fall under högsäsong d v s sommartid

Ja om man samtidigt stöttar med marknadsföring så att nya kunder tas från andra stugförmödelingar

Ja, 80 miljoner tyskar bl a

24. Vilket råd skulle ni ge till någon som vill starta upp Bo på Lantgårdverksamhet?

- Tänk er noga för. Mycket jobb. Vi ser oss om efter andra alternativ tyvärr.
- Ta reda på reglerna och kör igång
- Bo på Lantgård måste vara beredd på kvalité. Sådana tankar som kasserade grejer duger håller inte. Man måste också vara beredd att satsa tid på gästerna.
- Se på er gård och omgivning med en gästs ögon
- Hästar ger trevliga barnfamiljer
- Att de har tid att avsätta för gästerna. Att de är utåtriktade och servicevänliga.
- Besök andra som har Bo på Lantgård, se och studera samt diskutera.
- Besök redan aktiva inom området. Alla på gården måste vara positiva till det, även om bara en kommer att jobba med det. Man måste älska människor och arbete. Det gör sig inte självt.
- Starta i liten skala och utveckla se t ex om du har flera hus – hyr ut ett först och ha det i ordning. Köp begagnade möbler och byt ut efter hand.
- Tänk över om du verkligen har den tid som krävs
- Ordna inte med aktiviteter som du inte får betalt för. Var rationell. Lönsamheten är låg om man inte får väldigt många veckor uthyrda.
- Bygg på kvalitet och generositet, service. Snåla inte på frukosten.
- Satsa direkt, ta vara på era språkkunskaper. Bjud på er själva. Ni får underbara vänner.
- Tala med tidigare aktörer.
- Att man trivs att jobba med människor och att man (nästan) alltid måste vara tillgänglig på något sätt. Att man inte förskönar sin gård eller stugan vid marknadsföring.
- Tänk efter före: Har du tid? Tycker du om människor? Hög kvalitet är ett måste.
- Tänka efter mer än en gång!
- Tänk noga igenom Rum och Frukost eller Självhushåll. Rum och frukost kräver mycket arbete och pass.
- Hela familjen måste vilja ha turister på gården och acceptera det, annars blir det konflikt. Gör studiebesök först hos de som hållit på länge och fråga, fråga.

10,5% (2/19) – har ej besvarat frågan!

25. Länsstyrelsen tillhandahåller s k K2-medel; kompetensutveckling för lantbrukare. Igenom denna verksamhet ordnas bl a kurser i småskalig livsmedelsförädling, boende/uthyrningsverksamhet på landet, olika turistsatsningar mm. Vad önskar du/ni som bedriver Bo på Lantgård att länsstyrelsen skall ordna för kurser?

- Idékurser
- Hur får vi gäster året om, d v s vad kan vi locka med maj-juni, augusti-september?
- Kurser i marknadsföring och ekonomi.
- Samarbete och integration med andra inom turistnäringen.
- Vilka förväntningar och krav har utländska gäster på Bo på Lantgård?
- Hur ska Bo på Lantgård agera för att vara en bra mentor för svensk landsbygd?
- Kurs om lagar och förordningar som gäller vid uthyrning.
- Hur man renoverar och tar vara på gamla byggnader
- Kurs i hur man gör egna hemsidor.
- Hur man hanterar massmedia, samarbete med TV
- Håll gärna kurser eller seminarier med föredragshållare från ex turistbranschen.
- Uthyrningsverksamhet
- Språkkurser, speciellt för turism och lantbruk.
- Nya regler t ex livsmedelshantering, matserveringar.
- Vi tycker att ni redan har ett bra kursutbud.

36,8% (7/19) – har ej besvarat frågan!

26. Övriga kommentarer. Skriv gärna ner något som du vill att länsstyrelsen försöker verka för.

- Om man vill ha fler bäddar i olika hus på gården. Nu gäller 8 bäddar per gård.
- Samarbete och integration med andra grupper inom turistnäringen, gärna olika former av ”upplevelser”.
- Ta fram en hemsida för Bo på Lantgård i Kalmar län
- Bilda ett nätverk för Bo på Lantgård i länet
- Erbjud hjälp med broschyrer om gårdens natur-och kulturvärden
- Presentation av länet, sevärdheter och boendemöjligheter, Bo på Lantgård i Kalmar län.
- Göra länet, vår historia, natur-och kultur mer känd
- Investeringsbidrag t ex iordningställande av lillstuga för Bo på Lantgård.
- Samarbete mellan inlandet, skärgården, Öland. Uppmärksamma hela länets värden så att de *ej* blir konkurrens.
- Samarbete med andra länsstyrelser t ex F-och G-län som är aktiva avseende Bo på Lantgård och Naturlig Laddning.
- Bo på Lantgårdboende för konferenser, skolklasser mm
- Studieresa till Storbritannien där de har stor erfarenhet av ”lantgårdsseminstrar”
- Östra sidan på Öland ska överleva, se till att våtmarksprojekt som är på gång blir av. Fågelskådare är bra säsongsförlängare.
- Bättre bidrag till enskilda vägar. Bättre lönsamhet och fler besökare.
- Bättre vägar på landet. Dåligt underhållna vägar skrämmer iväg gästerna.
- Bidrag att behålla grusvägarna. Högsby kommun struntar helt i småvägarna och folket som bor på landet.
- Kontakter med Vägverket. Bättre skyltning till Bo på Lantgård behövs.
- Hjälp med slyröjning kring vandringsleder mm
- Se till att vårda kontakten med de människor som försöker hålla landsbygden levande.
- Försöka få personer intresserade av livet på landsbygden, inte bara ute i skärgården så att fler veckor kan bli uthyrda.

52,6% (10/19) – har ej besvarat frågan!

Några värdar som *slutat* med Bo på Lantgård lämnar följande synpunkter:

- Mycket jobb
- Har hållit på sedan mitten av nittiotalet - orkar inte längre
- Dålig beläggning
- Hög avgift till riksorganisationen

Körsbär

Källor:

Riksföreningen Bo på Lantgård

Bo på Lantgård, Öland

Bo på Lantgård, Småland

Bo på Lantgårdkatalogen, 2003

Bo på Lantgårdkatalogen, 2004

www.bopalantgard.org

www.upplevlandet.se

Enskilda Bo på Lantgårdar i Kalmar län;
Hemsidor

Enkät svar från 19 värdar i Kalmar län

Telefonsynpunkter från värdar i Kalmar län

Riksföreningen Bo på Lantgård

Riksordförande: Caroline Schneider

Regional ordf, Småland: Marie Aaby-Ericsson

Regional ordf, Öland: Lena Johansson

Bo på Lantgård

Medlemsservice

Bredgatan 2

302 45 Halmstad